

Uchwała nr 64/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XV/69/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Sadowie środków stanowiących fundusz sołecki na 2026 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność w części uchwały nr XV/69/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Sadowie środków stanowiących fundusz sołecki na 2026 r., tj. w zakresie słów „na 2026 r.” ujętych w § 1 oraz w tytule uchwały z powodu naruszenia art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr XV/69/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Sadowie środków stanowiących fundusz sołecki na 2026 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 31 marca 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 16 kwietnia 2025 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wzięli udział przedstawiciele Gminy Sadowie.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

U podstaw tego rozstrzygnięcia znajdują się niżej opisane ustalenia faktyczne i prawne.

Przedmiotową uchwałą nr XV/69/2025 Rada Gminy Sadowie wyraziła zgodę na wyodrębnienie środków finansowych stanowiących fundusz sołecki w budżecie Gminy Sadowie na 2026 roku, o czym świadczy zarówno tytuł, jak i treść § 1 uchwały. Jako podstawę prawną Rada Gminy wskazała m.in. art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 roku o funduszu sołeckim (dalej u.f.s.).

Kolegium Izby wskazuje, że stosownie do treści art. 2 ust. 1 u.f.s. rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 u.f.s., uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

Zdaniem Kolegium Izby z powyższego wynika, że kompetencja organu stanowiącego gminy została ograniczona przez ustawodawcę w art. 2 ust. 1 u.f.s. do podjęcia uchwały o treści pozytywnej, tj. wyrażenia zgody, albo negatywnej, tj. niewyrażenia zgody. Organ stanowiący podejmując uchwałę o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie tych środków nie może ograniczać decyzji o ich wyodrębnieniu tylko do roku 2026, gdyż zgodnie z u.f.s., uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy powinna mieć zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta i obowiązywać do momentu zmiany decyzji przez radę gminy, czyli podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie w budżecie środków stanowiących fundusz sołecki.

Rada Gminy Sadowie postanowieniem przedmiotowej uchwały wyrażającym zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego jedynie na 2026 rok przekroczyła zakres upoważnienia przyznany organowi stanowiącemu gminy w art. 2 ust. 1 u.f.s. i jednocześnie naruszyła art. 2 ust. 3 tej ustawy.

W ocenie Kolegium Izby, wskazane powyżej naruszenie prawa ma charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r., II SA/Wr 1459/97). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16 czerwca 2016 r. (I SA/Ol 243/16, LEX nr 2082717) "takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmiecik, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2)". Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części.

W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonego uchybienia w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części. W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka